မုၢ်နံၤ။ ။(၂၀၂၁)၊ လါယနူၤအါရံၤ(၁၃)သီ။

– လံာ်ဟ့ၣ်ယုၢ်ဆူကညီကလုာ်ထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်ဖိဒီး ကညီသးစၢ်မုၣ်ခွါခဲလၢာ် ....

တနံၤအံၤယနူၤအါရံၤ(၁၃)သီ ၂၀၂၁နံၣ်လၢ အမ့ၢ်(၈၃)ဝီတဝီကညီနံၣ်ထိၣ်သီအံၤ ပအိၣ်ဒီးသကၢ်မၤလၤကပီၤအီၤဒီး ပဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘၣ်မိၢ်ပၢ်ထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်ဒီး ကညီသးစၢ်မုၣ်ခွါခဲလၢာ်လၢကမ့ၢ်ဝဲ (၂၇၆၀)နံၣ်သီလၢ အဟဲစိာ်န့ၢ်ပှၤတၢ်ဘျုးတၢ်ဖှိၣ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤဆိၣ်ဝါန့ၣ်လီၤ.

ကညီဒီကလုာ်လၢအတၢ်ဂဲၤလိာ်လၢတၢ်ထဲသိးတုၤသိးဒီး နိၢ်ကစၢ်တၢ်ဟ်လီၤသးကျၢၤမုၢ်စုလၢကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢမိၢ်ပှၢ် အတၢ်တိခိၣ်ရိၣ်မဲအပူၤကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢအတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါခိၣ်သ့ၣ်နၣ် မ့ၢ်ဒ်ကညီထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ဘၣ်ထွဲဆၢကတီၢ်ခဲအံၤကိၢ်ပယီၤတၢ်မ့ာ်တၢ်ခ့ၣ်အတၢ်လဲၤကျဲဒီး ကညီကိၢ်စဲၣ်အပူၤ ပယီၤသုးမုၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢသုးဂ့ၢ်ဝီတဖၣ်အဖီခိၣ် သးအိၣ်ဒုးနဲၣ်ပၢၢ်မိၢ်ပၢ်ထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်တဖၣ်လၢ ပဝဲကညီဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ်အတၢ်အိၣ်ဆၢထၢၣ်အကၠၢ်အဂီၤဖျါဖျါန့ၣ်လီၤ.

အဆိကတၢၢ် ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ်ဂဲၤလိာ်သပှၢ်ပှၢ်လၢ တၢ်သူၣ်ထိၣ်ထံလီၢ်ကိၢ်ပူၤတၢ်မ့ာ်တၢ်ခ့ၣ်လၢကျဲအကပၤကပၤလၢ ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢမိၢ်ပှၢ်အတၢ်တိခိၣ်ရိၣ်မဲအဖီလာ်နၣ် မ့ၢ်တၢ်အဲၣ်ဒိးဒုးသ့ၣ်ညါကွၢ်လၢ တၢ်ယူးယီၣ်ပာ်ကဲအပူၤလီၤ. ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢ တၢ်ဒီသဒၢဒီး တၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢလၢပှၤကလုာ်အဂီၢ်လၢ ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢထံရှ့ၢ်ကိၢ်သဲးအတၢ်တိခိၣ်ရိၣ်မဲအဖီလာ်န့ၣ်လီၤ. ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ်သုးမုၢ်သံၣ်ဘိခဲလၢာ်အိၣ်ဒီး တၢ်အၢၣ်လီၤအီလီၤဆိၣ်လီၤအသးလၢ ကဟ့ၣ်လီၤကွံာ်သွံၣ်ထံသးသမူ ကပၢၤကဝီဒ်လဲၣ်လၢပှၤကလုာ်အဂီၢ်လၢ တကဒံကဒါလၢၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခံဘီတဘီန့ၣ်စးထိၣ်၂၀၁၂နံၣ် ကညီဒီလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢဒီးကိၢ်ပယီၤအဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ကတိၤသကိးတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအပူၤ ဒီးန့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီလီၤအမဲာ်ညါ ဖဲတၢ်ဆဲးလီၤကိၢ်ဒီတဘ့ၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီလီၤလံာ်ဃံးဃာ် (အဲၣ်စံၣ်အ့ၣ်)စ့ၢ်ကီး ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်တိခိၣ်ရိၣ်မဲဆဲးလီၤစုမုၢ်ပနီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိးတၢ်အၢၣ်လီၤအီလီၤဘၣ်သးလၢ လံာ်ဃံာ်ဃာ်အပူၤတဖၣ်ခဲလၢာ်လၢပဝဲတကပၤဟ်ကဲလၢ တၢ်သးဘျၢအပူၤပလ့ၢ်ပိာ်မၤထွဲအီၤတုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

သၢဘီတဘီန့ၣ် ကညီကိၢ်စဲၣ်အပူၤလီၤဆီဒ်တၢ်လၢ ပဝဲကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢအတၢ်ပၢဆှၢအဖီလာ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ ကတီၢ်ခဲအံၤသုးဂ့ၢ်ဝီတၢ်ဖှၣ်ဆၢဒီးပယီၤသုးမုၢ်အတၢ်ဟဲဟံးန့ၢ်အါထီၣ် သုးတၢ်လီၢ်တဖၣ်သုးဂ့ၢ်ဝီတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအါထီၣ်အဖီခိၣ် ကညီဒီကလုာ်ထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်မိၢ်ပၢ်ဒီး ကညီသးစၢ်မုၣ်ခွါတဖၣ်ကသ့ၣ်ညါနၢ်ပၢၢ်ဝဲအဂီၢ် ဒ်တၢ်ကရၢကရိတဖုလၢအအိၣ်ဒီးမူဒါအသိး မ့ၢ်တၢ်သးအိၣ်ဟ်ဖျါထိၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂၀၁၂နံၣ် ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢဒီး ပယီၤပဒိၣ်ကတိၤသကိးတၢ်ဝံၤကိၢ်စဲၣ်အပတီၢ်ဒီး ကိၢ်စၢဖှိၣ်အပတီၢ် ဘၣ်ထွဲတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢသုးခံကပၤကဘၣ်မၤထွဲဝဲ တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢသုးဃုာ်ဒီး ခံခီခံကပၤအတၢ်အၢၣ်လီၤဘၣ်သးတဖၣ်အိၣ်ထိၣ်ဝဲအဆီဆီလီၤ. ဖဲဆၢကတီၢ်အဝဲန့ၣ်ကညီကိၢ်စဲၣ်ဒီး ကညီဒီကလုာ်

စၢဖိၣ်ကရၢအတၢ်ပၢဆှၢဟိၣ်ကဝီၤအပူၤ တၢ်ဟံးန့ၢ်ဆီလီၤသုးတၢ်လိၢ်အါအါဂိၢ်ဂိၢ်သတးဒီး ကဲထိၣ်ဝဲတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးဒီး တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘှီလၢထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်တဖၣ်အသးသမူ၊ အတၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢ၊ အတၢ်လုၢ်အိၣ်နိၢ်ခိသးသမူအဂီၢ်လၢတနံၤဘၣ်တနံၤန့ၣ်လီၤ. ထဲဒၣ်ကညီကိၢ်စဲၣ်ဖၣ်ပှၣ်ကိၢ်ရှ့ၣ် (ခုၣ်အဲၣ်ယှၣ်တၢ်ပၢ–မုၢ်တြိၢ်ကိၢ်ရှ့ၣ်) အပူၤ ပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်သုးတၢ်လိၢ်(သုးကလၢၤ)ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ (၇၂)ခါန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်တၢ်ပတှာ်တၢ်ခးအဆၢကတိၢ်သတးဒီးကညီကိၢ်စဲၣ်အပူၤ ပယီၤသုးမုၢ်တကြၢးနှာ်လီၤအိၣ်ဒီး ဂံၢ်ဘါလၢ လၢပှဲပှဲၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တမံၤဒီး၊ သုးတၢ်လိၢ်အအိၣ်ဟ်အနီၣ်ဂံၢ်လၢအအါအံၤ ကဲထိၣ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုး တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘှီသပှ်ကတၢၢ်လၢ ထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်လၢအတူၢ်ဘၣ်ထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအတၢ်မၤဒၢၣ် မၤဆါလၢ နံၣ်အါလါအါအပူၤအဂီၢ်အဃိ တၢ်တိာ်တၢ်မုၢ်လၢ်လၢတၢ်သူၣ်ထိၣ်တၢ်နှာ်နှ့ၢ်လိာ်သးအဂီၢ် တၢ်လိၢ် တၢ်ကျဲလၢအကါဒိၣ်လၢ ထံဖိကိၢ်ဖိအိၣ်ဆိးတၢ်လံတဖၣ် သုးတၢ်လိၢ်တနီၤတၢ်ကမၤလီၤဖှၢၤဝဲအဂီၢ် လၢခုၣ်အဲၣ်ယှၣ်တကပၤကျဲးစၢးထိၣ်ဃူကတိာ်တ့ၢ်တၢ်လီၤ.

တၢ်လဲၤဆူညါလၢတၢ်သူၣ်ထိၣ်တၢ်မှာ်တၢ်ခုၣ်လၢ ကတိၢ်ယံာ်ဒီးဂၢၢ်ကျၢၤဝဲအဂီၢ်ခုၣ်အဲၣ်ယှၣ်တဃ့ထိၣ် တၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်ကိၤကိၤဘၣ်. ထိဘိထိၣ်ဃူတၢၣ်ပိၣ်တၢ်ဒီးဖဲအီးကထိဘၢၣ်(၁၅)သီ၊ ၂၀၁၅နံၣ်နူၣ်တုၤထိၣ်ဝဲဆူတၢ် ဆဲးလီၤမံၤလၢ ထံကိၢ်ဒီတဘ့ၣ်တၢ်ပတှာ်တၢ်ခးအလံာ်ယံာ်ယာ်အပူၤနူၣ်လီၤ. တၢ်သူၣ်ထိၣ်ဖဲၣ်ဒရၢၣ်ကိၢ်စၢဖိၣ်ဒီး ကလှာ်တၢ်မှာ်တၢ်ဖီးကကဲထိၣ်လိၣ်ထိၣ်အဂီၢ် ခုၣ်အဲၣ်ယှၣ်ဂဲၤလိာ်ဝဲလၢတၢ်ဝံသးစူၤတၢ်ဆိၣ်လီၤသးအပူၤလီၤ. ဖဲကတိၢ်ဝဲနူၣ် ပကညီဒီကလှာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် ပၢၤဃာ်ဝဲတၢ်အၢၣ်လီၤဘၣ်သးတဖၣ် ကွၢ်ဝဲလၢတၢ်ဒုးသ့ တကဲထိၣ်ကဒါက့ၤအဂီၢ် ထိၣ်ကဆှၣ်လီၤအသးလၢတၢ်လိၢ်အတီၤတီၤဒီး မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤတၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢ အဲၣ်စံၣ်အှၣ်ဝံၤအလိၢ်ခံ (၆)နံၣ်အတိၢ်ပူၤ မုၢ်တြိၢ်(ဖၣ်ပှၣ်)ကိၢ်ရှ့ၣ်အပူၤ ပယီၤသုးမုၢ်တၢ်လိၢ်အိၣ်ဝဲ(၇၂)ခါတုၤထိၣ် လၢ(၈၀)ဘျဲၣ်ဒီးဃုန့ၢ်ကျဲအဘိဘိလၢ ကမၤအါထိၣ်ဝဲသုးဂံၢ်ဘါလၢတၢ်ဂ့ၢ်အကလှာ်ကလှာ်နူၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်လၢ ကညီကိၢ်စဲၣ်ဒီတဘ့ၣ်အပူၤ တဲအလိၢ်တအိၣ်လၢၤဘၣ်.

လၢတၢ်ဘၢၣ်စၢၤအံၤ ပယီၤသုးမုၢ်ဒိၣ်နှာ်လီၤဆူကညီအိၣ်ဆိးတၢ်လိၢ်တပယှာ်ဃီလၢ ကျဲအဘိဘိ၊ အိၣ်မူထီဒါဝဲတၢ်အၢၣ်လီၤဘၣ်သးအလံာ်ဃံးဃာ်ထိဘိလီၤ. ခံဒိယၢ်ဘးအတၢ်ဘၣ်သးတူၢ်လိာ်ဒီးအဲၣ်စံၣ်အှၣ်နူၣ် တၢ်ဆဲးလီၤမံၤကဲထိၣ်ဘၣ်ဆၣ် တၢ်လဲၤခီဖျိအနိၢ်နိၢ်တခီတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကဟုဘံၣ်ကယာ်ဘၢလၢ ကညီထံဖိကိၢ်ဖိ ကမျၢ်အတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်တန့ၢ်တသ့ဘၣ်အမဲာ်ညါ တၢ်အၢၣ်လီၤဘၣ်သးတဖၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါထိၣ် အမိၢ် လံၤမိၢ်ပှၢ်တန့ၢ်တသ့စ့ၢ်ကီးဘၣ်.

တၢ်စံးကတိၤသကီးလၢ ထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်အတၢ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ်ဒီး အတၢ်အိၣ်မုၣ်အိၣ်ခုၣ်ကသ့အဂီၢ် တၢ် အကါဒိၣ်လၢ အမ့ၢ်တၢ်သူၣ်ထိၣ်တၢ်နှာ်နှ့ၢ်လိာ်သးစ့ၢ်ကီးပမၤတန့ၢ်ဘၣ်. တကပၤခီနူၣ် ကညီအိၣ်ဆိးတၢ်လိၢ်ဒူ သဝီ၊ တၢ်လိၢ်လၢခုၣ်အဲၣ်ယှၣ်ပၢဆှၢဝဲတဖၣ်အပူၤ ပယီၤပဒိၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢတၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢ တၢ်အၢၣ်လီၤတၢ်သးလီၤပလိာ်အလံာ်အဃိ သဖှိနှာ်လီၤဝဲဒူဒူဖျါဖျါနူၣ်လီၤ. တၢ်မၤဒ်အံၤတကလှာ် ကညီဒီကလှာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် ဆိကမိၣ်ဒီးထံၣ်ဝဲလၢ အမ့ၢ်တၢ်ဂ့ာ်ကျဲးစၢးလၢကဒိၣ်စိလှာ်ဘၢကညီဖိအိၣ်ဆိးလိၢ်ကျဲ တချုးလၢတၢ်သူၣ်ထိၣ် ဖဲၣ်ဒရၢၣ်ကိၢ်စၢဖိၣ်နှ့ၢ်ဒံးဘၣ်အခါနူၣ်လီၤ.

သးအိၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါဘၣ် ကညီထံဖိကိၢ်ဖိမိၢ်ပၢ်ဒီးသူၣ်စၢ်သးဘိၣ်မုၣ်ခွါတဖၣ်လၢ ကညီနံၣ်ထိၣ်သီ (၂၇၆၀)နံၣ်အံၤ ပဝဲလၢအမ့ၢ်ကညီဒီကလှာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် ပကဟ်ဆူၣ်ထိၣ်ပသးအိၣ်ဒီး တၢ်ဟ်လီၤသး လၢ ပကဟံးထိၣ်မူဒါဒီးလဲၤဆူညါလၢ ပပှၤကလှာ်အတၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢဒီး တၢ်ဒီသဒၢအဂီၢ်တဲာ်တဲာ်ဖျူဖျူနူၣ်

လီၤ. တကတိၢ်ဃိပမ့ၢ်လၢ်နာ်နှၤ်စ့ၢ်ကီး ပကမျၢ်မိၢ်ပၢ်ဒီးသးစၢ်မုၣ်ခွါတဖၣ် အတၢ်နၢ်ပၢ်မၤစၢၤပှၤဒ်တၢ်သ့အိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကရၢမိၢ်ပှၢ်လၢအမ့ၢ် ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိၣ်ကရၢထံရှၢ်ကိၢ်သဲးအတၢ်တိခိၣ်ရှိၣ်မဲအဖိလဲာ်မူဒါလၢ ပှၤကလုာ်အဂီၢ်ဒ်တၢ်လီၤဘၣ်ပှၤအသိး ပကမၤသကိးအဂီၢ်သးအိၣ်ဆိၣ်ထွဲလၢသးဒီးဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီတၢ်ပၢ်ဆၢဟဲကဲထိၣ်သးလၢ ကညီဒီတကလုာ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်ဒီးဃ့ထိၣ်အဖိခိၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ကညီကမျၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အခိၣ်သ့ၣ်နှၣ်တဲလီၤတံၢ်ကဒီးန့ၣ်လီၤ. တကတိၢ်ဃိကညီနံၣ်ထိၣ်သိအဆၢကတိၢ်အံၤ ဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘၣ် ကညီဒီကလုာ်ထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်မိၢ်ပၢ်ဒီးသူၣ်စၢ်သးဘိၣ်မုၣ်ခွါခဲလၢာ်လၢ ကအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိနီၢ်သးဂၢ်ဘါခံမံၤလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ကညီဒီတကလုာ်ဒုးလိၣ်ထိၣ်ဖးထိၣ် ခါဆူညါအတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထိၣ်လဲၤထီကန့ၢ်ဝဲအဂီၢ်၊ တၢ်သူၣ်ထိၣ်တၢ်မှာ် တၢ်ခုၣ်အတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤဒီး တၢ်သူၣ်ထိၣ်ကီၢ်စၢဖှိၣ်အခိၣ်တဃာ်လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၢလီၤသး၊ တၢ်တှၤသိးထဲသိး လၢကီၢ်စၢဖှိၣ်ကအိၣ်ထိၣ်အဂီၢ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤ ကဟံးလိာ်စုမၤသကိးတၢ်ဒီးပှၤလၢတၢ်သးတဖျၢၣ်ဃိအပူၤအဂီၢ် မ့ၢ်ပတၢ်ကွဲမုာ်န့ၣ်လီၤ.

ပှဲၤဒီးတၢ်ယူးယီၣ်ဟ်ကဲအါ....

ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ်

သုးမုၢ်ဒိၣ်ဝဲၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်

ကိၢ် သူ လ့ၤ

ရက်စွဲ ။   ။ ဇန်နဝါရီလ (၁၃) ရက်၊ ၂၀၂၁၊

- ကရင်အမျိုးသားမိဘပြည်သူများနှင့်ကရင်လူငယ်မောင်မယ်အားလုံးထံသို့အိတ်ဖွင့်ပေးစာ ....

ဒီကနေ့ ဇန်နဝါရီလ (၁၃) ရက် ၂၀၂၁ ခုနှစ်မှာ ကျရောက်တဲ့ (၈၃) ကြိမ်မြောက် ကရင်အမျိုးသားနှစ်သစ်ကူးနေ့ကိုကြိုဆိုဂုဏ်ပြုရင်း မိဘပြည်သူများနဲ့ ကရင်လူငယ်မောင်မယ်များအားလုံးကို မင်္ဂလာရှိသော (၂၇၆၀) နှစ်သစ်ဖြစ်စေကြောင်း နှုတ်ခွန်းဆက်သလိုပါတယ်။

မိခင်အဖွဲ့အစည်းကေအဲန်ယူရဲ့ ဦးဆောင်မှုနဲ့ ချီတက်နေတဲ့ ကရင်အမျိုးသားထုတစ်ရပ်လုံးရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်နဲ့ တန်းတူညီမျှရေးအတွက်ဆင်နွှဲနေသော မိမိတို့ကရင့်တော်လှန်ရေးရဲ့ အဓိက မောင်းနှင်အားဟာ ကရင်ပြည်သူလူထုပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီအတွက်ကြောင့် လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်နဲ့ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းမြန်မာ့တပ်မတော်ရဲ့စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများနဲ့ပတ်သက်ပြီး မိမိတို့ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် - ကေအဲန်အယ်လ်အေ - ရဲ့ ရပ်တည်ချက်နဲ့ အနေအထားများ ကို မိဘပြည်သူများနားလည်စေဖို့ ရှင်းလင်းချပြလိုပါတယ်။ ။

ပထမဦးဆုံးအနေနဲ့ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် - ကေအဲန်အယ်လ်အေ - ဟာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းအဝဝကို မိခင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်တဲ့ ကေအဲန်ယူ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး ဦးဆောင်မှုအောက်မှာ အင်တိုက်အားတိုက်ဖြင့်ပါဝင်နေပါကြောင်း လေးစားစွာအသိပေးလိုပါတယ်။ မိမိတို့ ကေအဲန်အယ်လ်အေဟာ ကေအဲန်ယူရဲ့နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှုအောက်မှာ အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနဲ့အမျိုးသားလုံခြုံရေးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနဲ့အမျိုးသားလုံခြုံရေးတာဝန်တွေကို အသက်သွေးကြွေးပေးဆပ်ပြီး ဦးလည်မသုံထမ်းရွက်မယ်ဆိုတာကို ကေအဲန်အယ်လ်အေ တပ်ဖွဲ့ဝင်အားလုံးက သစ္စာဆိုကျမ်းကျိန်ထားတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယအနေနဲ့ ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကစတင်ခဲ့တဲ့ ကေအဲန်ယူနဲ့ မြန်မာအစိုးရတို့အကြား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးဆွေးနွေးမှုတွေနဲ့အတူရရှိခဲ့တဲ့သဘောတူညီချက်တွေအပြင်၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ (၁၅) ရက်နေ့မှာ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြတဲ့ တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးစာချုပ် (အဲန်စီအေ) မှာလည်း ကေအဲန်ယူအနေနဲ့ ဦးဆောင်ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ထို့အတူ မိမိတို့ သဘောတူ

လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့တဲ့ စာချုပ်များပါ အချက်အားလုံးကိုလည်း မိမိတို့ဖက်မှ လေးစားတည်ကြည်စွာဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်ပါတယ်။

တတိယအချက်အနေနဲ့ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း၊ အထူးသဖြင့် မိမိတို့ကေအဲန်ယူအုပ်ချုပ်ရေးနယ်မြေများအတွင်း လတ်တလောစစ်ရေးတင်းမာနေမှုနဲ့ မြန်မာ့တပ်မတော်စစ်စခန်းများမှ အများအပြား ကျူးကျော်နေရာယူမှုများ၊ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ ပိုမိုများပြားလာတဲ့အပေါ် ကရင်အမျိုးသားမိဘပြည်သူများနှင့် ကရင်လူငယ်မောင်မယ်များကို တာဝန်ရှိအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအနေနဲ့ အစီရင်ခံရှင်းပြလိုတာ ဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် ကေအဲန်ယူ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးနဲ့ မြန်မာအစိုးရတို့ ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီးတဲ့နောက်မှာ ပြည်နယ်အဆင့်နဲ့ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ဆိုပြီး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ နှစ်ဖက်တပ်များ လိုက်နာကြရမယ့် တပ်ဖက်ဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအပါအဝင် နှစ်ဦးနှစ်ဘက်သဘောတူညီချက်တွေ အဆင့်ဆင့်ရရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒီကာလအတွင်းမှာ ကရင်ပြည်နယ်နဲ့ ကေအဲန်ယူအုပ်ချုပ်ရေးနယ်မြေတွေထဲမှာ စစ်စခန်းပေါင်းမြောက်များစွာ နေရာယူထားခြင်းအားဖြင့် ပြည်သူလူထုအသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ် လုံခြုံရေးနဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုမှုတွေကို နေ့စဉ်ခြိမ်းခြောက်နေတဲ့အနေအထားရှိခဲ့ပါတယ်။ ကရင်ပြည်နယ်တွင်းက ဖာပွန်ခရိုင် (ကေအဲန်ယူအုပ်ချုပ်ရေးခရိုင်မူတြော်) လေးထဲမှာတင် မြန်မာ့တပ်မတော်ရဲ့စစ်စခန်းပေါင်း (၇၂) ခု ရှိနေခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကာလမို့ အင်အားအလုံးအရင်းနဲ့ ကရင်ပြည်နယ်ထဲမှာ မြန်မာ့တပ်မတော်အနေနဲ့တပ်စွဲထားဖို့မလိုအပ်တာတစ်ကြောင်း၊ ရှိနေတဲ့တပ်စခန်းအရေအတွက် အများအပြားဟာ ပြည်တွင်းစစ်ဒဏ်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ အလူးအလဲခံလာခဲ့ကြတဲ့ ဒေသခံပြည်သူလူထုအတွက် အမှန်တကယ် ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်မှုများဖြစ်စေတာမို့ ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်နိုင်ဖို့ရည်ရွယ်ပြီး ပြည်သူလူထုအတွက် အချက်အခြာကျမယ့် နေရာတွေထဲကတပ်စခန်းအချို့ကို လျှော့ချပေးဖို့ ကေအဲန်ယူဘက်က ညှိနှိုင်းမှုတွေကြိုးစားလုပ်ဆောင်ခဲ့ပါတယ်။

ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲတဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်နိုင်ဖို့ကို ရှေ့ရှုပြီး ကေအဲန်ယူဘက်ကနေ ဖိအားပေး တောင်းဆိုမှုတွေမပြုလုပ်ပဲ အစဉ်တစိုက်ညှိနှိုင်းခြင်းကိုသာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရင်း အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်နေ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့သည့်အထိဖြစ် ပါတယ်။
ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်နိုင်ရေးနဲ့အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေး စတဲ့ နိုင်ငံရေး အရွေ့ကို

ဖန်တီးနိုင်ဖို့ ကေအဲန်ယူဘက်ကနေ သည်းခံနိုင်မှုချခြင်းများစွာနဲ့ ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒီ အချိန်မှာ မိမိတို့ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်အနေနဲ့ သဘောတူညီချက်များကို ထိန်းသိမ်းရေး၊ စစ်ပွဲများပြန်မဖြစ်ရေး စသည်တို့ကို ထောက်ရှုပြီး နယ်မြေအသီးသီးမှာ အလျှော့ပေး ခဲ့ရာ ယနေ့ အဲန်စီအေလက်မှတ်ရေးထိုးပြီး (၆) နှစ်တာအတွင်း မူတြော် (ဖာပွန်) ခရိုင်ထဲ မြန်မာ့ တပ်မတော် စခန်း (၇၂) ခုကနေပြီး (၈၀) ကျော်အထိရှိလာခဲ့ပြီး နည်းမျိုးစုံနဲ့ တပ်အင်အားကို တိုးချဲ့ခဲ့ ကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ကရင်ပြည်နယ်တစ်ခုလုံးထဲမှာတော့ အလျဉ်းပြောစရာအကြောင်း မရှိတော့ပါ။

ဒီကြားထဲမှာ နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ မြန်မာ့တပ်မတော်က ကရင်ဒေသထဲကို ဆက်တိုက်ကျူးကျော်ဝင်ရောက်နေမြဲ၊ သဘောတူညီချက်စာချုပ်များကို ချိုးဖောက်နေမြဲ ရှိခဲ့ပါတယ်။ နှစ်ဘက်သဘောတူညီချက်စာချုပ်နဲ့ အဲန်စီအေကို လက်မှတ်ထိုးနိုင်ခဲ့ပေမယ့် လက်တွေ့မှာ ကရင်ပြည်သူလူထုရဲ့အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ကို အကာအကွယ်မပေးနိုင်ခဲ့တဲ့အပြင် သဘောတူညီချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ အရပ်သားပြည်သူလူထုရဲ့ အကျိုးစီးပွားနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးနိုင်ရေးအတွက် အလွန်အရေးကြီးတဲ့ ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်နိုင်ခြင်းကိုလည်း မပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါ။ တစ်ဖက်မှာတော့ ကရင်ဒေသတွေမှာ၊ ကေအဲန်ယူအုပ်ချုပ်ရေးဒေသတွေမှာ သဘောတူညီချက်လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့တာတွေကို အကြောင်းပြုပြီး မြန်မာအစိုးရရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တယားများက တရစပ်ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာတာတွေရှိနေပြန်ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ရပ်တွေကလည်း ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု မတည်ဆောက်နိုင်ခင်မှာ ကရင်ဒေသတွေကို လွှမ်းမိုးဖို့ ကြိုးစားလာတဲ့၊ ပြည်ထောင်စုအနှစ်သာရကို ဆန့်ကျင်တဲ့ လုပ်ဆောင်မှုလို့ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက် ရေးတပ်မတော်အနေနဲ့ ရှုမြင်သုံးသပ်ပါတယ်။

ကရင့်သက္ကရာဇ် (၂၇၆၀) ပြည့်နှစ်မှာ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် ကေအဲန်အယ်အေအနေနဲ့ အားသစ်လောင်းပြီး အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့်လုံခြုံရေးတာဝန်ကို အစွမ်းကုန် ရှုပ်ရှုပ်ချုံချုံ ထမ်းဆောင် သွားဖို့ သန္နိဋ္ဌာန်ချထားကြောင်း ကရင်မိဘပြည်သူများနဲ့ကရင်လူငယ်မောင်မယ်များကို အသိပေးလိုပါတယ်။ တစ်ပြိုင်တည်းမှာပဲ မိဘပြည်သူများနဲ့လူငယ်မောင်မယ်များရဲ့ ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသရွေ့ နားလည်ပံ့ပိုးခြင်းကို ယုံကြည်မျှော်လင့်ကြောင်းပြောကြားလိုပါတယ်။ မိခင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်တဲ့ ကေအဲန်ယူကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးရဲ့ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှုအောက်ကနေ မိမိကျရာ အမျိုးသားတာဝန်ကို ဝိုင်းဝန်းထမ်းဆောင်ကြဖို့ကိုလည်း လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ တိုက်တွန်းပန်ကြား လိုပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ကရင်တစ်မျိုးသားလုံး၏လိုအပ်ချက်နှင့်တောင်းဆိုမှုများကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော ကရင့်တော်လှန်ရေးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အဓိကမောင်းနှင်အားဟာ ကရင်ပြည်သူလူထုပဲဖြစ်တဲ့ အကြောင်း ထပ်လောင်းအတည်ပြုပြောကြားလိုပါတယ်။ တစ်ပြိုင်တည်းမှာပဲ ကရင်နှစ်သစ်ကူးအခါ

သမယမှာ ကရင်မိဘ ပြည်သူများနဲ့ကရင်လူငယ်မောင်မယ် များအားလုံး ကိုယ်စိတ်နှလုံးချမ်းမြေ့စေကြောင်း မေတ္တာပို့သအပ်ပါတယ်။ ကရင်တစ်မျိုးသားလုံးငြိမ်းချမ်းတိုးတက်သော အနာဂတ်ဖန်တီးနိုင်ဖို့ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်နဲ့ တန်းတူရေးအခြေခံတဲ့ ပြည်ထောင်စုပေါ်ထွန်းရေးလုပ်ငန်းများမှာ မိမိတို့နှင့်အတူ ညီညီညာညာ လက်တွဲဆောင်ရွက်ကြဖို့ကိုလည်းဖိတ်ခေါ်အပ်ပါတယ်။

လေးစားစွာဖြင့်....

ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်

ဗဟိုစစ်ဌာနချုပ်

ကော်သူးလေ